

Η Ορχήστρα

Ι. Τα έγχορδα

Νοητική παράσταση και τα καθήκοντά του
Το κονσερτίνο και τα καθήκοντά του

Έχομε θεωρήσει ως αδυναμία του Γερμανού μουσικού την ελλιπή του εκπαίδευση στο παίξιμο με τραγούδι και έχομε διατυπώσει ως γενικό νόμο της μουσικής παραστάσεως ότι: δεν επιτρέπεται ποτέ να υποταχθεί η νοητική μουσική παράσταση στην τεχνική. Αυτός ο νόμος λείπει με συντομία όλα εκείνα προς τα οποία στοχεύουν ο μάεστρος και η ορχήστρα: η εκπλήρωσή τους με καλλιτεχνικά καθαρή ερμηνεία αποτελεί το ιδεώδες της μουσικής αναδημιουργίας.

Ο κάποτε αντίπαλος του μάεστρου, το κονσερτίνο, πρέπει σήμερα να είναι ο σπουδαιότερος βοηθός του. Ένα κονσερτίνο που συνδυάζει τη σωστή μουσικότητα, το καλλιτεχνικό ενδιαφέρον και τη γενική μόρφωση με τη δεξιότητα, την πείρα στη μουσική δαματίου και την ικανότητα για αποφασιστική διεύθυνση, μπορεί να έχει ανεκτίμητη σημασία και να εξευγενίσει και να επιδράσει στον ήχο ολόκληρης της ορχήστρας.

Ο έμπιστος του μάεστρου

Είναι ο καλλιτεχνικός έμπιστος του μάεστρου στον οποίο αυτός εμπιστεύεται όλα τα έμμεσα προβλήματα της διευθύνσεως. Σ' αυτά ανήκουν:

α) Το κούρδισμα της ορχήστρας

Αυτό δεν επιτρέπεται να γίνεται στη σκηνή αλλά προη-

N 160180

γούμενος. Στην αίθουσα κούρδισματος δίνεται ο τόνος με το διαπασών από το οποίο τον παίρνουν ακριβέστατα τα πνευστά.

Πνευστά

Εκεί επιβλέπει ανά ένας υπεύθυνος στα ξύλινα και στα χάλκινα, ώστε όχι μόνο να κουρδίζονται τα όργανα της ίδιας ομάδας μεταξύ τους αλλά και το κάθε ένα χωριστά μόνο του. Ιδιαίτερα τα κλαρινέττα και τα φλάουτα πρέπει να προσέξουν ώστε να είναι κουρδισμένα καθαρά όλα το ίδιο. Στα χάλκινα πρέπει να συμβεί το ίδιο στις τρομπέτες και τα τρομπόνια. Και οι δυο ομάδες πνευστών όμως πρέπει να συμφωνούν στο κούρδισμα ακριβέστατα μεταξύ τους.

Έγχορδα

Ο έλεγχος των εγχόρδων εναπόκειται στο κονσερτίνο το οποίο κατά την έξοδο στη σκηνή ακούει ακόμη μια φορά το λα' των εγχόρδων. Πρέπει ν' αποφεύγεται απολύτως το ηχηρό κούρδισμα. Το λα' του όμπεο θα ληφθεί στις περισσότερες περιπτώσεις λαθεμένα: γιατί τότε μόλις ακούγεται, τα έγχορδα το πνίγουν παίζοντας *fortissimo* πάνω στη χορδή των οργάνων.

Για να επιτευχθεί σταθερή διατήρηση του κούρδισματος της ορχήστρας πρέπει τα όργανα να παίζονται 20 λεπτά πριν από την έναρξη της συναυλίας και όλοι οι μουσικοί να βρίσκονται στη σκηνή τουλάχιστον 10 λεπτά πριν από την έναρξη της συναυλίας. Δεν πρέπει να μπορεί πλέον να επιδράσει στο κούρδισμα η θερμοκρασία της αίθουσας: αυτό προϋποθέτει ότι τα όργανα έχουν μπει μέσα σ' αυτήν τη σωστή στιγμή.

Στη σκηνή πρέπει να επικρατεί σιγή, οι αναγκαίες διορθώσεις πρέπει να γίνονται *pp*. Η συναυλία έχει και κάποιο εορταστικό χαρακτήρα ο οποίος πρέπει να τονίζεται με την αξιοπρεπή στάση της ορχήστρας.

N 160181